

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
Dumineca 8 Febr. st. v.
20 Febr. st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.
Redactiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 12.

ANUL XVII.
1881.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru Români'a 2 galbeni.

Iosif Joachim.

Music'a este o arta care cultivéza ánim'a, imblân-
dește spiritul și are înríurire mare și asupra ómenilor
lipsíți de ori ce cultura.

Tóte popórele din lu-
me au musica; gradul des-
voltării acesteia aréta tot-
odata și stadiul lor în
cultura. Music'a popórelor
necivilisate este o modu-
latiune primitiva a tonu-
rilor; iér națiunile înain-
tate posed și în musica
perfectiunea.

Înse ca music'a unei
națiuni să se póta des-
voltá și să ia un sbor mai
innalt, se cere ca ea să
aiba niște genii, cari să
culéga materialul musical
din popor, să-l prelucreze
și astfel să creeze music'a
mai innalta a acelei na-
țiuni.

Unul din acesti ma-
gistri ai muzicii este și
Iosif Joachim, al cărui
portret se afla pe pagin'a
acést'a. El s'a nascut la
1830 în comun'a Keczel,
în Ungari'a, din parinti ji-
dani. A studiat music'a la
Peșta, Viena, Lipsca, și ca
prunc mic deja dedea conc-
erte, mai ales prin Ger-
mâni'a, căci el este culti-
vator de musica germâna.

De atunci dânsul um-
bla din oraș în oraș, dând
concerte pretotindene și
cucerind cu arcușul seu
spíritele ascultătorilor.

Dar el nu numai ca
virtuos, ci și ca composi-
tor ocupa un loc conside-
rabil, și ca atare — în
contrast cu Richard Wagn-
er — e aderintele musi-
cei clasice.

De presinte Joachim

e directorul Academiei musicale din Berlin, și din asta
causa în timpul din urma nu mai dá așa des concerte
în diversele orașe de frunte.

I. H.

Iosif Joachim.

credințarea cu domnișor'a Irina Pugna, fiic'a dlui Paul Pugna tutor orfanal în Boros-Sebiș.

Carneval. *La Zernesci* Reuniunea femeilor române va arangia duminica în 15/27 februarie un bal în sal'a edificiului școlar. — *La Arad* în 17 l. c. s'a ținut balul românesc dat în folosul Asociațiunii aradane, care, precum ni se signalizează, a reeșit bine.

Numerarea poporului. În comitatul Biharia, cercul Rabaganilor, populațiunea a scăzut cu 4240; mai mare scădere s'a constatat în comunele: Vintir 367 suflete, în Seliște-Saldabagi 334, în Dragoteni 279; spor s'a observat numai în Dambravița C. cu 16 și în Șoiom cu 11 — femei; în cercul Ceichei populațiunea a scăzut cu 3942 suflete, mai mare scădere este în comunele Dâmbravița K. 216 suflete, în M. Lazuri 176, în Dușesd 167, s'au sporit numai în comunele Dobrești cu 42 barbati și 54 femei și în Corbești cu 10 femei.

Un pașaport curios. Un diuar unguresc povestesc următoarea curioasă istoria: Un chelner voind să caletorescă, ceru autorităților un pașaport, dar fu refuzat din cauza că nu își putea proba identitatea. Atunci el avu o idee curioasă! Își procură un bilet de vite și porni la drum. Percurse Serbi'a, Bulgari'a, Slavoni'a prezentându-se pretotindeni și aretând acest pașaport imaginar. Autorități la cari se presintă la început, fiind de sigur foarte ocupate, uitara de a ceti pașaportul când pusera sigilul localității pe dosul lui. Notit'a: Vedut la... fu contrasemnata pretotindeni pe unde caletori chelnerul. Întorcându-se în Ungari'a, onorabilul chelner luă ris asta instituție. Biletul eră dat pentru o vaca, astfel: de ani 7 vaca de lapte, roșietica la per și în canal drept rupt.

Sciri scurte. „Albin'a" din Sibiiu, dupa cum cetim în diuarile din Transilvani'a, va ține adunarea sa generala în anul acesta la 29 martie. — *La al 5 le picnic din Viena* toate damele aparura în negru, ca semn de gele pentru repausat'a ducesa de Braganza. — *Mostenitorul de tron Rudolf* a sosit dupa o nôpte vihorosa la Zante, unde a trebuit să petreacă nôptea. — *Telefonul* în Budapesta se va introduce în 1 maiu, de cumva vor fi prospecte de a se puté susținé. — *Diet'a Croatiei* a primit cu majoritate de voturi nou'a împaciuire cu Ungari'a. — *La Viena* s'a serbat cu mare solenitate aniversari'a de o suta de ani a morții lui Lessing. — *Suppé* a terminat o opereta noua intitulata: „Gascogne-anul". — *Statul* se dice că va cumperă și prim'a cale ferata ardeléna, și atunci trenul acclerarat între Budapesta-Bucuresci, nu va comunică pe la Orade, ci pe la Arad, căci pe acolo departarea e mai mica cu vr'o 12 kilometri.

Sciri din Români'a. *Ministrul* plenipotențiar al Germaniei a fost primit luni în audiența oficiala la palat și a remis Domnitorului colierul „Vulturului Negru", conferit de imperatul Germaniei. — *Domnul* a dat sâmbeta un prânț în onôrea dlui Razis, transmis extraordinar și ministru plenipotențiar al regelui Elenilor, luând parte peste 40 de persoane. — *Curtea* a luat doliu pe 16 zile în urm'a încetării din viața a ducesei de Braganza, morta de curând la Poșon.

Sciri straine. *Dr. Dimitrie Brânza*, dr. în medicina dela facultatea din Paris, profesor de istoria naturala la universitatea din Bucuresci și membru al Academiei române, se afla de câteva zile în Roma, făcând studie de botanica. — *În Cairo* se va dá un mare bal de curte în onôrea mostenitorului de tron Rudolf, spre acest scop s'au transmis o mie și două sute de invitatoare. — *În Spani'a* formându-se ministeriu nou, acesta a invitat pe toti ambasadorii spanioli să-si dea dimisiunea.

— *Parnell*, conducatorul mișcării agrare irlandese, a petrecut de curând la Paris, voind să puna acolo conducerea mișcării, de ora-ce în Irlanda e foarte persecutata. — *În Rusi'a* zilele trecute au fost așa mari vigelii de zapada, încât comunicațiunea pe calea ferata s'a oprit în mai multe părți. — *Academii'a spaniola* a anunțat un premiu pentru un panegiric scris în versuri asupra poetului Calderon; panegiricul se pôte scrie și în limb'a româna. — *Br. Leopold Rothschild* a voit să fie primit în Jockey-clubul din Londra, înse a fost respins, de și l'a recomandat însusi principele de Wales. — *La Strassburg* guvernul provincial a asigant 128,000 marce teatrului germân, care nu este frecventat de fel. — *În opera comique* din Paris zilele trecute s'a represintat întâia-ora operet'a „Contes d'Hoffmann" remasa dupa Offenbach: actul al doile și al treile au facut efect. — *Bal de hârtia* va arangia la Paris eximperatés'a Elisabeta; toate femeile vor aparé în costume gatite din hârtia. — *Principele Gorciacoff* ierasi se afla foarte reu, și din caus'a acést'a nici nu se pôte duce la Petersburg, se asiste la serbatôrea propusa pentru iubileul de 25 ani al cancelariatului seu.

Ghicitura patrata de Demetriu Pruneș.

Rëndul prim începe cu a 17-a litera din alfabet și reprezenta un nume femeiesc; al doilea începe cu o vocala și reprezenta contrastul dela dulce; al treilea ne reprezenta un nume din evangelia; al patrulea e numele unei paseri agatatôre.

Rëndul întâiu cetit din stâng'a în drépt'a, al patrulea din drépt'a în stâng'a, inițialele din sus în jos și finalele din jos în sus, dau acelasi cuvânt, rëndul al doilea din stâng'a în drépt'a, al treilea din drépt'a în stâng'a, literele a două din sus în jos, a trei'a din jos în sus — dau un adjectiv care areta contrastul dela dulce.

Termenul de deslegare e 2 martie. Ca totdeuna, și de asta-data se va sorti o carte între deslegatori.

Deslegarea problemei de șac din nr. 6:

Alb.	Negru.
1. Ce4—c3	Rd5—e5
2. Td2—e2	Re5—d6
3. Te2—e6 matt.	

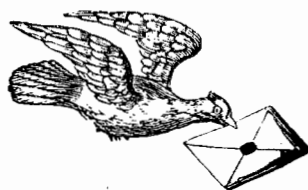
séu

1. Ce4—c3	Rd5—d6
2. Td2—e2	Ch7—g5
3. Te2—e6 matt.	

Bine au deslegat'o domn'a Lucretia de Görög n. de Pap și dnii Nicolau Onciu, B. Vlasi Cicudeanu, Ioan Popescu, Iosif Moldovanu, Nicolae Popoviciu.

Premiul l'a câștigat dl Nicolae Popoviciu.

Post'a redacțiunei.

Siretiu. Durere, nu ve putem da nici o deslucire în privința cârților întrebate.

Hatieg. Ast'a nu-i ghicitura, ci poveste. Poesiile și poeziile populare se vor puté întrebuința în „Siedetóre", de vor fi potrivite.

O! respectati-mi durerea, și celelalte respândesc un aer posomorit.

Dlui S. P. S. Trimite-ni și continuarea. Dar scrie cu ortograff'a de care ne servim noi.

Proprietaru, redactoru respundiatoru și editoru: **IOSIF VULCANU.**

Cu tipariul lui Eugeniu Hollósy în Oradea-mare. 1881. Strad'a principala nr. 274.